

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/639/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5613212883
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5613212883.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu v právnej veci navrhovateľa - Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., so sídlom v Bratislave, Bajkalská 30, IČO: 31 335 004, proti odporcom: 1/ V. S., nar. XX.X.XXXX, bytom V. I. č. XXX, 2/ Q. S., nar. XX.X.XXXX, bytom V. I. č. XXX, o splnenie povinnosti zaplatiť sumu 12.354,28 eur s príslušenstvom, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 7C/20/2014-50 zo dňa 30.4.2014 takto

rozhodol:

M e n í rozsudok okresného súdu vo výroku o povinnosti odporcov 1/, 2/ zaplatiť navrhovateľovi istinu, úrok z omeškania a trovy prvostupňového konania tak, že odporcovia 1/ a 2/ rade sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi sumu 12.067,35 eur, úrok z omeškania vo výške 7,7% ročne zo sumy 11.925,12 eur od 1.12.2013 do zaplatenia a trovy konania 711,36 eur, a to mesačnými splátkami vo výške 160 eur mesačne splatné vždy do 20. dňa kalendárneho mesiaca od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku, v ktorom okresný súd v zostávajúcej časti návrh zamietol.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd vyhovel čiastočne návrhu navrhovateľa a odporcov v 1/, 2/ rade zaviazal k povinnosti spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi sumu 12.067,35 eur s úrokom z omeškania vo výške 7,7% ročne zo sumy 11.925,12 eur od 1.12.2013 do zaplatenia, zároveň navrhovateľovi priznal trovy konania v sume 711,36 eur, pritom istinu s príslušenstvom ako aj trovy konania povolil splácať mesačnými splátkami u odporcu v 1/ rade vo výške 140 eur a u odporkyne v 2/ rade vo výške 20 eur, splatné vždy do 20. dňa kalendárneho mesiaca od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. V zostávajúcej časti návrh navrhovateľa okresný súd zamietol.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané uzavretie zmluvy o stavebnom úvere medzi účastníkmi, na základe ktorej bol odporcom poskytnutý úver vo výške 19.945,53 eur, ktorý sa zaviazali splácať mesačnými splátkami vo výške 372,40 eur s dohodnutou úrokovou sadzbou 4,70% ročne. V konaní bola nesporná ku dňu odstúpenia od zmluvy výška dlhu v sume 12.800,12 eur ako aj porušenie zmluvnej povinnosti odporcami v 1/ a 2/ rade splácať úver dohodnutým spôsobom riadne a v čas. Po odstúpení od zmluvy navrhovateľom, v období odo dňa 21.6.2013, vychádzajúc z predloženého listinného dôkazu

navrhovateľa, odporcovia v 1/ a 2/ rade mu zaplatili sumu 875 eur a súd konštatoval zostávajúcu povinnosť odporcov 1,2 zaplatiť navrhovateľovi titulom dlžnej istiny sumu 11.925,12 eur. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy súd aplikoval občianskoprávnu úpravu týkajúcu sa čiastočného plnenia dlhu ako právnu úpravu výhodnejšiu pre odporcov v 1/ a 2/ rade, konkrétne ustanovenie § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak.

V konaní bola nesporná nezaplatená časť úroku z omeškania za október 2013 vo výške 64,94 eur a november 2013 vo výške 77,29 eur. V tejto časti hodnotil súd nárok navrhovateľa za dôvodný a odporcom v 1/ a 2/ rade uložil povinnosť zaplatiť aj zročný úrok z omeškania vo výške 142,23 eur. S poukazom na ustanovenie § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka okresný súd konštatoval povinnosť odporcov 1/, 2/ navrhovateľovi zaplatiť aj úrok z omeškania z dlžnej istiny 11.925,12 eur a to vo výške 7,70% ročne od 1.12.2013 do zaplatenia, pri určení výšky úrokov z omeškania okresný súd vychádzal z ustanovenia § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (v znení od 1.1.2009). Základom úročenia bola aj nezaplatená časť istiny úveru po odstúpení od zmluvy, v tejto časti súd konštatoval nedôvodnosť nároku a návrh navrhovateľa zamietol.

Okresný súd dodal, že zmluva, ktorú účastníci uzavreli, má charakter typovej formulárovej zmluvy, preto na daný právny vzťah založený zmluvou bolo potrebné aplikovať ustanovenie § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a súd mal povinnosť ex offo preskúmať, či uplatnený nárok navrhovateľa nezahŕňa aj peňažné plnenie vyplývajúce zo zmluvných podmienok, ktoré vytvárajú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa. Predmetná zmluva patrí medzi spotrebiteľské zmluvy, akékoľvek neprimerané nerovnovážne dojednanie je podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatné.

V súlade s ustanovením § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku okresný súd povolil odporcom v 1/ a 2/ rade na zaplatenie dlhu splátky v celkovej výške 160 eur mesačne, prihladajúc na výšku peňažného plnenia ako i na to, že povolením splátok v označenej sume nebude navrhovateľ vo svojich majetkových pomeroch dotknutý. V prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky odporcovia môžu stratiť výhodu splátok a vznikne im povinnosť zaplatiť dlh jednorázovo.

O trovách prvostupňového konania okresný súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Úspech navrhovateľa v spore bol v rozsahu 98% (12.067,35 eur) v tejto časti boli neúspešní odporcovia v 1/ a 2/ rade. Úspech odporcov v 1/ a 2/ rade predstavoval 2% (286,85 eur) v tejto časti bol neúspešný navrhovateľ. Čistý úspech navrhovateľa konštatoval súd v rozsahu 96% a zodpovedajúco tomuto čistému úspechu priznal navrhovateľovi od odporcov 1,2 trovy konania v sume 711,36 eur titulom zaplateného súdneho poplatku za návrh na začatie konania.

Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Jeho odvolanie smeruje do výroku, v ktorom okresný súd v zostávajúcej časti jeho návrh zamietol, do výroku o nepriznaní náhrady trov konania v plnej výške a do časti výroku, v ktorom okresný súd odporcom 1/, 2/ povolil istinu, príslušenstvo, ako i trovy konania splácať v splátkach. V týchto odvolaniach napadnutých častiach sa domáhal zrušenia rozsudku a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odvolateľ poukazoval na to, že uplatnený nárok vychádza z uzatvorenej úverovej zmluvy s odporcami. Títo si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas stanovenými mesačnými splátkami neplnili, z tohto dôvodu on od úverovej zmluvy odstúpil. Účinnosť odstúpenia nastala 21.6.2013, nakoľko v tento deň mali odstúpenie od zmluvy doručené obaja odporcovia. K tomuto dňu predstavovala výška jeho pohľadávky voči odporcom 12.800,12 eur. Odo dňa nasledujúceho po účinnosti odstúpenia od zmluvy zúročil celý zostatok dlhu úrokom z omeškania v sadzbe 7,70 % p.a., v zmysle článku VII. bod 7 úverovej zmluvy. Predkladal súdu listinné dôkazy (výpisy z účtu, stavebného úveru), ktorými špecifikoval, že po účinnom odstúpení od zmluvy v akých sumách, v akých dátumoch (odvolateľ ich konkrétne špecifikuje na druhej strane odvolania) boli odporcami 1/, 2/ uskutočnené čiastočné úhrady. Aj okresný súd mal preukázané, že ku dňu odstúpenia od zmluvy (21.6.2013) bola výška jeho pohľadávky 12.800,12 eur, teda tak, ako to uvádza v návrhu. Nesúhlasí však s tvrdením súdu, že z výpisov z účtu vyplýva, že zo strany odporcov 1/, 2/ bolo mu uhradených po 21.6.2013 celkovo 875 eur. Tento záver súdu nekorešponduje so skutočným

stavom. Z výpisov z účtu jednoznačne vyplýva, že mu (odvolateľovi) bolo uhradených 860 eur. Rozdiel vo výške 15 eur predstavuje úhrada zo dňa 14.6.2013, táto však predchádzala dátumu stanovenia dlhu k účinnosti odstúpenia od zmluvy a bola už vo vyrátanej sume k 21.6.2013 vo výške 12.800,12 eur zohľadnená. Jeho nárok o úhradu vo výške 15 eur súd ponížil dvakrát, pričom nárok bol v tejto časti splnený len raz.

Za nesprávne považoval odvolateľ započítanie čiastkového plnenia odporcami na istinu za mesiac október 2013 v sume 69,94 eur, za november 2013 vo výške 77,29 eur. On započítal čiastočné plnenie od odporcov 1/, 2/ v uvedených mesiacoch v prvom rade na príslušenstvo v zmysle § 330 ods. 2 Obchodného zákonníka. Odvolateľ poukazuje aj na závery rozhodnutia Najvyššieho súdu SR v uznesení 6MCdo/4/2012 zo dňa 27.3.2013, ktorým bol zrušený rozsudok Krajského súdu v Prešove pre nesprávny postup inštančne nižších súdov, keď na právne vzťahy vzniknuté z úverovej zmluvy aplikovali ustanovenia Občianskeho zákonníka. Právne vzťahy vzniknuté z úverovej zmluvy sú tzv. absolútne obchody a bez ohľadu na povahu účastníkov sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka. Odvolateľ poukazuje aj na § 330 Obchodného zákonníka v spojení s § 261 ods. 6 písm. d/ a § 263 „započítanie čiastočného plnenia vzniknutého z úverovej zmluvy v prvom rade na úroky, ak dlžník neurčí inak, nie je zmluvnou, ale zákonnou podmienkou“. On vychádzal z tejto úpravy, započítaval čiastočné plnenia podľa zákona preto nesprávne súd aplikoval § 54 ods. 1, § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Odvolateľ poukazuje na právnu úpravu zákonom č. 102/2014 Z.z., ktorou bol Občiansky zákonník v § 52 ods. 2 doplnený o ustanovenie, na základe ktorého sa na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, majú vždy prednostne použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Účinnosť tohto ustanovenia bola stanovená na 13.6.2014, zákonom č. 151/2014 Z.z. posunutá na 1.4.2015. Právna norma pôsobí do budúcnosti, do účinnosti tejto právnej úpravy musia platiť ustanovenia Obchodného zákonníka. Navyše, vyhlásenie odporcov o určení, že plnenie sa má započítavať na istinu, nebolo dané, z odôvodnenia rozsudku okresného súdu nevyplýva, že by súd vykonal na túto skutočnosť dokazovanie. Odvolateľ bol preto názoru, že čiastočné plnenie odporcom malo byť započítané v prvom rade na príslušenstvo a jemu uplatnený nárok súd mal priznať v celej výške.

Odvolateľ namietal aj postup súdu, ktorým povolil uhrádzať určené plnenie v mesačných splátkach odporcovi v 1/ rade vo výške 140 eur a odporčkyni v 2/ rade vo výške 20 eur mesačne. Odvolateľ zvýraznil tzv. pasívnu solidaritu na strane odporcov 1/, 2/, z tohto princípu vyplýva, že dlh nie je možné medzi jednotlivých dlžníkov deliť, veriteľ je oprávnený požadovať celé plnenie od ktoréhokoľvek dlžníka. Ak súd určil záväzok odporcov za solidárny a určil zároveň plnenie v mesačných splátkach, mal určiť mesačnú splátku dlhu pre oboch odporcov jednou sumou. Je vecou vnútorného vzťahu medzi dlžníkmi akým spôsobom si svoj nárok jeden voči druhému následne svojou dohodou vyporiadajú. Namietala zároveň aj výšku mesačnej splátky (v súčte splátky určenej pre oboch odporcov), ktorou im bola umožnená povinnosť plniť, výška mesačnej splátky podľa odvolateľa nie je úmerná výške priznanej pohľadávky. Takto stanovenými mesačnými splátkami by odporcovia iba istinu splácali viac ako 6 rokov, pritom musia uhradiť i príslušenstvo a nahradiť trovy konania. Odporcovia 1/, 2/ sa zmluvne zaviazali plniť mesačných splátkami vo výške 327,40 eur a súd pri rozhodovaní o výške mesačnej splátky znížil zmluvne dohodnutú výšku splátky pod polovicu pôvodnej, čím podľa názoru odvolateľa súd zasiahol do jeho práva na uspokojenie pohľadávky minimálne v dohodnutej dobe. Celé uplatnené plnenie mu malo byť priznané, nemal byť jeho návrh ani v časti zamietnutý a nárok na náhradu trov konania vychádzajúc z týchto argumentov mal mu byť priznaný v celej výške. Odporcom 1/, 2/ malo byť umožnené splácanie dlhu splátkami vo vyššej výške a mal byť zohľadnený princíp povinnosti odporcov plniť dlh spoločne a nerozdielne.

Odporcovia 1/, 2/ uviedli v písomnom vyjadrení k odvolaniu, že sú si vedomí svojich povinností splatiť dlh, tento aj splatiť chcú, avšak v súčasnej dobe výška splátky 327,40 eur je príliš vysoká, priam likvidačná, nakoľko ich príjem nie je postačujúci na to, aby takú vysokú splátku splácali. Príkľonili sa k rozsudku okresného súdu, ktorým ich zaviazal splácať dlh splátkami v celkovej výške 160 eur mesačne (odporcu 1/ 140 eur a odporčkyni 2/ 20 eur). Uvedené sumy posielajú na účet navrhovateľa od júna 2014.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal na to oprávnený účastník (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) preskúmal vec v

rozsahu danom v § 212 ods. 1 O.s.p. a aplikáciou postupu podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 a § 214 ods. 2 O.s.p. rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. vo výroku, v ktorom okresný súd v zostávajúcej časti návrh navrhovateľa zamietol. V ďalšej časti rozsudok okresného súdu podľa § 220 O.s.p. zmenil, táto zmena sa však dotýka povolenia splátok dlhu z dôvodu existujúcej pasívnej solidarity odporcov.

Preskúmaním spisu krajský súd zistil, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav riadne, vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy hodnotil v súlade s ustanovením § 132 i nasl. O.s.p. a v súdnej veci prijal i správny právny záver. Krajský súd, pokiaľ ide o vecné otázky týkajúce sa základu priznaného nároku, jeho výšky, príslušenstva, v celom rozsahu sa stotožnil s písomným odôvodnením napadnutého rozsudku.

Odvolačný súd súhlasil s argumentáciou odvolateľa v tom, že zákonom č. 102/2014 Z.z. bol novelizovaný zákon č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník), konkrétne ustanovenie § 52 ods. 2, keď na konci tohto ustanovenia sa pripája veta: „Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“.

Správne vyargumentoval súd prvého stupňa spotrebiteľský charakter právneho vzťahu, ktorý účastníci založili medzi sebou zmluvou o úvere. V predmetnom právnom vzťahu odporcovia 1/, 2/ nevystupujú ako podnikatelia ale ako súkromné osoby. Nebolo preukázané, že označená zmluva by riešila finančné otázky súvisiace s podnikaním odporcov 1/, 2/. Zmluva bola pripravená ako formulárová vopred, navrhovateľ vystupuje v pozícii tzv. dodávateľa, poskytuje služby, poskytoval finančné prostriedky pre odporcov 1/, 2/ ako spotrebiteľov. V podstate ani odvolateľ nespochybňuje spotrebiteľský právny vzťah, ktorý účastníci medzi sebou zmluvou o úvere založili. Odvolateľ zastáva prioritne v odvolacom argumente názor, že na predmetný právny vzťah a na jeho nárok uplatnený a plynúci z dotknutého právneho vzťahu okresný súd nemal aplikovať prednostne ustanovenia Občianskeho zákonníka ale ustanovenia Obchodného zákonníka, pretože medzi účastníkmi vznikol tzv. absolútny obchod na ktorý dopadá právny režim ustanovení Obchodného zákonníka. Okresný súd podľa názoru odvolacieho súdu správne na daný právny vzťah vyhodnotený ako spotrebiteľský aplikoval priaznivejšie ustanovenie hmotného práva - v danom prípade Občianskeho zákonníka poskytujúcu ochranu spotrebiteľom (ako slabšej zmluvnej strane) pri posudzovaní nároku navrhovateľa. Zákonodarca prijatím novely Občianskeho zákonníka konkrétne ustanovenia § 52 ods. 2 reagoval aj v konkrétnej právnej rovine jednoznačným zakomponovaním princípu ochrany aj v tých právnych vzťahoch, v ktorých dodávateľ služby so spotrebiteľmi výslovne vyjednal aplikáciu Obchodného zákonníka pre daný právny vzťah. Zákonodarca práve v § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka zakomponoval jednoznačné ustanovenie a postup, že na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy Obchodného práva. V článku 14 zákona č. 102/2014 Z.z. účinnosť novely Občianskeho zákonníka sa uvádza od 1.4.2015, znamená to, že označené hmotnoprávne ustanovenie Občianskeho zákonníka ku dňu rozhodnutia odvolacieho súdu už nadobudla účinnosť, z tohto dôvodu odvolací súd aplikáciu označeného hmotnoprávneho ustanovenia na daný prípad vylúčiť ani nemohol. Krajský súd ale dodáva, že poskytnutie ochrany súdom prvého stupňa v rozhodnutí odporcom 1/, 2/ aj pred obdobím 1.4.2015 podľa ustanovení Občianskeho zákonníka ako výhodnejšej hmotnoprávnej úpravy má svoj zákonný rámec, jednoznačne vychádza z princípu ochrany spotrebiteľov podľa komunitárneho práva napr. vid' rozhodnutie (uvádzané aj súdom prvého stupňa) Oceano Gruppo Editoriale a Salvat Editores, C-240/98, až C 20-44/98, Mostaza Claro C - 168/05. Na tomto základe konštatoval krajský súd vecnú správnosť rozsudku vo výroku, v ktorom okresný súd v zostávajúcej časti návrh navrhovateľa zamietol.

Za dôvodný vyhodnotil odvolací argument navrhovateľa, ktorým namietal nesprávny postup okresného súdu, keď nezohľadnil princíp pasívnej solidarity odporcov 1/, 2/ pri povolení splátok dlhu. Princíp pasívnej solidarity musí byť uplatnený podľa názoru odvolacieho súdu nielen v otázke povinnosti odporcov spoločne a nerozdielne uhradiť navrhovateľovi istinu a príslušenstvo, ale tento princíp má byť uplatnený aj vo vzťahu povolenia splátok dlhu. Uvedený záver viedol odvolací súd k zmene rozsudku okresného súdu postupom podľa § 220 O.s.p., v rámci tejto zmeny uložil odporcom 1,2 povinnosť

spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi 12.067,35 eur, úrok z omeškania vo výške 7,7% ročne zo sumy 11.925,12 eur od 1.12.2013 do zaplataenia a trovy konania 711,36 eur, podľa § 160 ods. 1 O.s.p. povolil odporcom 1,2 istinu, príslušenstvo, trovy konania splácať navrhovateľovi v splátkach v sume 160 eur mesačne tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Pri povolení splátok v uvedenej výške jednoznačne platí princíp pasívnej solidarity odporcov, t.j. ich povinnosť uhradzovať povolené mesačné splátky spoločne a nerozdielne.

Odvolačí súd sa nestotožnil s odvolacím argumentom navrhovateľa, ktorým žiadal určiť odporcom vyššie splátky. Navrhovateľ nespochybnil existujúce rodinné, sociálne, príjmové pomery odporcov 1/, 2/ umožňujúce splácanie dlhu (istiny, príslušenstva, trov) v splátkach. Odvolací súd navyše pri povolení splátok v sume 160 eur mesačne prihliadal na uznávací prejav odporcov 1/, 2/ v priebehu celého súdneho konania, ktorým dlžnú istinu ako i príslušenstvo pohľadávky voči navrhovateľovi 1/, 2/ uznali a ani navrhovateľ v postavení právnickej osoby (peňažná inštitúcia) nebude nepriaznivo majetkovo dotknutý.

Rozhodovanie okresného súdu v súvisiacom výroku o náhrade trov prvostupňového konania je v súlade s ustanovením § 142 ods. 2 O.s.p. Zohľadňuje princíp čistého úspechu navrhovateľa v konaní a v zodpovedajúcej výške tomuto čistému úspechu okresný súd priznal navrhovateľovi i trovy prvostupňového konania.

Plný úspech v odvolacom konaní nemal ani navrhovateľ ani odporcovia 1/, 2/. Náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnila ani jedna procesná strana a z obsahu spisu nevyplynulo, žeby boli vznikli nejaké trovy v spojení s podaným odvolaním navrhovateľa. Krajský súd vychádzajúc z danej procesnej situácie účastníkom (žiadnemu z nich) podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. náhradu trov tohto odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie prípustné n i e j e .